

**UCHWAŁA NR XXXVIII/299/13
RADY MIEJSKIEJ W GRODKOWIE**

z dnia 18 grudnia 2013 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla
Gminy Grodków na 2014 rok**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356) Rada Miejska w Grodkowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Grodków na 2014 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodkowa.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Grodkowie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Dariusz Gajewski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2014 ROK.

Nikt nie sięga po alkohol po to, aby mieć problemy. Przeciwnie każdy, kto spożywa alkohol oczekuje korzyści – chce poprawić sobie nastrój, ubarwić szarą codzienność, ułatwić kontakty towarzyskie, zrelaksować się. Niektórzy nawet wierzą, że alkohol może mieć korzystne działanie zdrowotne. Choć alkohol jest trucizną i z punktu widzenia toksykologii każda ilość wypitego alkoholu jest ryzykowana, to jednak w większości przypadków spożywanie małych dawek alkoholu nie pociąga za sobą widocznych szkód zdrowotnych i w konsekwencji społecznych. Co ósmy Polak nie pije alkoholu w ogóle. Kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Alkohol działa szkodliwie na niemal wszystkie tkanki i narządy. Alkohol wpływa na osłabienie systemu odpornościowego organizmu. Skutkiem tego jest m.in. zwiększone ryzyko występowania pewnych odmian raka. Alkohol wywołuje też niedobory witamin i innych pierwiastków niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka.

Niniejszy program ma na celu przedstawienie informacji dotyczących oddziaływań profilaktycznych i terapeutycznych, które mogą mieć wpływ na zapobieganie uzależnieniom oraz przemocy wśród mieszkańców Gminy Grodków. Efektem realizacji programu może być nie tylko zmniejszenie ilości występowania problemów uzależnień, ale także zwiększenia wiedzy dojrzałości społeczno-emocjonalnej społeczeństwa.

I. CZĘŚCIOWY RAPORT Z DIAGNOZY LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH PRZEPROWADZONY W 2013 ROKU.

Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych w Gminie Grodków. Diagnozę przeprowadziło Studio Diagnozy i Profilaktyki z Krakowa. W badaniu osób dorosłych wzięły udział 102 osoby (58 kobiet i 44 mężczyzn).

W pierwszym pytaniu poproszono o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności różnych problemów społecznych jest odsetek respondentów, którzy wskazują dany problem jako bardzo poważny. Wśród najpoważniejszych problemów społecznych w gminie Grodków, zdaniem respondentów, na pierwszym miejscu znajduje się bezrobocie. 58,4% badanych mieszkańców uważa, że brak pracy stanowi bardzo poważny, zaś 31,7% ankietowanych określa go jako poważny problem społeczny. Na kolejnym miejscu znajduje się zubożenie społeczne, alkoholizm, problemy mieszkaniowe oraz zanieczyszczenie środowiska. Nieco mniej poważnymi problemami społecznymi są, w ocenie respondentów: narkomania, wzrost przestępczości, kryzys norm moralnych oraz kryzys rodzinny. Nieco mniej badanych ocenia jako poważny problem HIV/AIDS.

W gminie Grodków problem alkoholizmu pojawia się na trzecim miejscu ważnych problemów społecznych. Zjawisko to jest jednak dość powszechne w całej Polsce.

Zapytano o postawę względem dostępności alkoholu. Poproszono badanych o określenie, czy uważają, że alkohol jest towarem szczególnym, w związku, z czym dostęp do niego powinien być ograniczony i kontrolowany, czy też alkohol jest towarem, jak każdy inny i zasady sprzedaży nie powinny być wyjątkowe.

Występuje rozbieżność, co do odpowiedzi w tym pytaniu w zależności od płci. 69,6% badanych kobiet jest za ograniczeniem sprzedaży alkoholu w stosunku do 51,2% badanych mężczyzn. Większość badanych osób wskazuje na specyfikę tego towaru i postuluje za ograniczeniami. W badaniu zainteresowanie było w kierunku, czy respondenci zauważyli zmiany w obyczajowości spożywania alkoholu w swoim środowisku. 55,7% badanych stwierdziło, że zdecydowanie spożycie wzrosło, 36,1% badanych nie zauważyło zmian na przestrzeni ostatnich 10 lat, a 8,2% badanych uważa, że zmalało. Występują różnice w odpowiedziach

w zależności od płci. 65,5% badanych kobiet i 42,9% badanych mężczyzn zauważa wzrost spożycia alkoholu, 27,3% badanych kobiet oraz 47,6% badanych mężczyzn nie zauważa zmian. 7,3% badanych kobiet oraz 9,5% badanych mężczyzn zauważa spadek spożywania alkoholu. Największym zainteresowaniem wśród badanych mieszkańców cieszy się piwo. 57,8% badanych deklaruje, że spożyło napoje wysokoprocentowe przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a 27,5% badanych spożywało je 10 lub więcej razy. Nieco mniejszą popularnością wśród badanych mieszkańców cieszy się wino oraz napoje wysokoprocentowe. 55,8% badanych spożyło napoje wysokoprocentowe przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zaś 13,7% badanych spożywało je 10 lub więcej razy. 48,1% badanych deklaruje, że spożyło przynajmniej raz wino w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zaś 7,9% badanych spożywało je 10 lub więcej razy. Zjawisko nadmiernego spożywania alkoholu może być powiązane z agresywnym zachowaniem i pojawiać się w życiu publicznym w postaci bójek, awantur, pobić czy wulgaryzmów. Zapytano respondentów, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy od badania doświadczyli lub byli świadkami któregoś z tych nieprzyjemnych przeżyć. 23,5% badanych nie było świadkami ani uczestnikami takich wydarzeń, natomiast prawie połowa respondentów doświadczyła lub była świadkiem głośniego i nagannego zachowania młodzieży, kolejno 27,5% osób doświadczyło awantury, 21,6% osób - wandalizmu, 13,7% osób bójki i 3,9% osób - bezpośredniej krzywdy w postaci kradzieży, pobicia czy wulgaryzmów. Kolejnym ważnym zagadnieniem poruszonym w badaniu był problem nadużywania alkoholu. Poproszono badanych o zdefiniowanie alkoholizmu. Istniała możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi przez jednego badanego. Najwięcej badanych wskazuje na utratę kontroli nad własnym życiem (59,8% badanych), chorobę, którą można powstrzymać (46,1%) oraz problemy z silną wolą (29,4% badanych). Takie podejście wskazuje na dużą świadomość i znajomość tematu oraz jest wyrazem empatii i zrozumienia problemu. 17,6% badanych mówi o alkoholizmie jako o chorobie nieuleczalnej, a alkoholika utożsamia z osobą, która pije i będzie piła, 17,6% badanych sądzi, że jest to sposób życia. Należałoby zwrócić szczególną uwagę na edukację w tym zakresie. Alkoholizm z medycznego punktu widzenia jest chorobą, z którą należy walczyć poprzez specjalistyczną pomoc oraz wsparcie najbliższych. Ta wiedza powinna być dana każdemu, gdyż w każdej rodzinie może pojawić się ten problem.

Spożywanie alkoholu wśród dzieci i młodzieży.

W przeprowadzonym badaniu wzięło udział 227 uczniów. W szkołach podstawowych przebadano 71 uczniów (32 dziewczynki i 39 chłopców), w szkołach gimnazjalnych 89 uczniów (45 dziewczyn i 44 chłopców), a w szkołach ponadgimnazjalnych 67 uczniów (36 dziewczyn i 31 chłopców). Średnia wieku w szkołach podstawowych wyniosła 12,8 lat, w gimnazjach – 15,2 lat, zaś w szkołach ponadgimnazjalnych – 17,6 lat. Ankieta składała się z 60 pytań zamkniętych. Uczniowie szkół podstawowych wypełniali krótsze ankiety (50 pytań zamkniętych).

Jak to już zostało zaznaczone, alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną używką w środowisku młodych ludzi, co potwierdzają prowadzone sondaże. Średni wiek pierwszego kontaktu z alkoholem wynosił dla poszczególnych grup wiekowych: 11 lat – uczniowie szkół podstawowych, 12,8 lat – gimnazjaliści, 14,3 lat – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Jeżeli chodzi o różnicowanie między płciami w kwestii spożywania alkoholu, w szkołach podstawowych do wypicia alkoholu przyznało się 9,4% badanych dziewczynek oraz 25,6% badanych chłopców. W gimnazjum alkohol wypilo 75% badanych chłopców oraz 60% badanych dziewczyn. W szkołach ponadgimnazjalnych alkohol piło kiedykolwiek w życiu 88,9% badanych dziewczyn oraz 96,8% badanych chłopców, co stanowi bardzo duży odsetek młodych ludzi mających kontakt z alkoholem. W badaniu ESPAD z 2011 roku kiedykolwiek w życiu piło alkohol 89% gimnazjalistów oraz 85,6% gimnazjalistek, a także 96,2% uczniów oraz 94,2% uczennic szkół ponadgimnazjalnych. Przyczyny sięgania po alkohol mogą być różne, od społecznych i towarzyskich, po próbę radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. Jako najczęstszą przyczynę spożywania alkoholu uczniowie szkół podstawowych wskazali obawę przed odrzuceniem, chęć zaimponowania oraz presję rówieśniczą. Uczniowie ze starszych grup wiekowych wskazywali często na okazje towarzyskie jako powód sięgania po alkohol. Jest to zgodne z polską obyczajowością, według której spotkania rodzinne i towarzyskie powinny odbywać się przy napojach alkoholowych. Uczniowie szkół gimnazjalnych, oprócz okazji towarzyskich, wskazywali również często chęć zaimponowania oraz presję rówieśniczą. Dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyczyną sięgania po alkohol również często była chęć zaimponowania oraz chęć zapicia problemów i smutków. Wraz z wiekiem rośnie odsetek badanych, którzy spożywają alkohol z braku możliwości bardziej atrakcyjnego spędzania wolnego czasu. W pytaniu o dostępność alkoholu w środowisku dzieci i młodzieży w mieście i gminie Grodków zaobserwowano znaczne różnicowanie odpowiedzi wraz z wiekiem ankietowanych. Wyraźnie widać tendencję wzrostową w dostępności alkoholu w otoczeniu młodych ludzi. Wśród uczniów szkół podstawowych 18,3% ankietowanych uznało zakup alkoholu za czynność bardzo łatwą bądź raczej łatwą, natomiast podobnej odpowiedzi udzieliło już zdecydowanie więcej gimnazjalistów – 49,5% oraz uczniów

szkół ponadgimnazjalnych – 76,1%. Łatwy dostęp do alkoholu dla osób niepełnoletnich jest sprzeczny z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 1982 r., wyraźnie zabraniającej sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Uzyskane wyniki są zbliżone do wyników badań ESPAD z 2011 roku, w których 49,3% gimnazjalistów oraz 73,1% uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklaruje, że zakup piwa jest dla nich bardzo łatwy, 39,5% gimnazjalistów oraz 67,8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych uznaje zakup wina za czynność bardzo łatwą, zaś 33,4% gimnazjalistów oraz 67,5% uczniów szkół ponadgimnazjalnych wypowiada się w ten sposób o kupowaniu wódki. Badani młodzi mieszkańcy gminy Grodków najczęściej swój pierwszy kontakt z alkoholem mieli podczas wakacji oraz w czasie wolnym. Picie alkoholu po raz pierwszy w czasie wakacji zadeklarowało 66,7% uczniów szkół podstawowych, 48,3% gimnazjalistów oraz 29% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 8,3% uczniów szkół podstawowych, 17,2% gimnazjalistów oraz 41,9% uczniów szkół ponadgimnazjalnych spożyła pierwszy raz w życiu alkohol w czasie wolnym. Badani uczniowie, szczególnie w najmłodszej grupie wiekowej, mieli czasami kontakt z alkoholem pierwszy raz w życiu w domu. Badani młodzi mieszkańcy gminy Grodków wskazywali ponadto na zabawę sylwestrową. Wyniki te można porównać do rezultatów badań Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii z 2008 roku. Według tamtego sondażu do picia piwa w ciągu ostatniego miesiąca przyznawało się 75% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, do picia wódki – 54%, do spożywania wina – 29% młodych ludzi. Spożycie piwa w gminie Grodków wynosi 50,5% w grupie gimnazjalistów, 87,9% w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych, spożywanie wina – gimnazja – 22,3% uczniów, szkoły ponadgimnazjalne – 55,1% uczniów. Natomiast poziom picia napojów wysokoprocentowych wynosi 41,4% w gimnazjach, 80,4% w szkołach ponadgimnazjalnych. Porównując wyniki tego badania z wynikami badań KBPN z 2008 roku należy zachować ostrożność, gdyż w naszym badaniu, odmiennie do badania ogólnopolskiego, pytaliśmy o częstotliwość spożywania alkoholu, bez podania ram czasowych, dlatego też uzyskane wyniki w tym badaniu mogą być wyższe. 42,4% gimnazjalistów, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem spożywało alkohol okazjonalnie (kilka razy w roku), 6,8% gimnazjalistów – kilka razy w miesiącu, 18,6% gimnazjalistów – średnio raz w miesiącu, 3,4% gimnazjalistów - prawie codziennie, 1,7% gimnazjalistów - więcej niż raz w tygodniu, a kolejnych 27,1% uczniów z tej grupy wiekowej spróbowało alkoholu tylko raz w życiu. 34,4% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem, spożywało napoje alkoholowe kilka razy w miesiącu, 9,8% uczniów – średnio raz w miesiącu, 8,2% uczniów – więcej niż raz w tygodniu, 41% uczniów - okazjonalnie (kilka razy w roku), a 3,3% uczniów spróbowało tylko raz. We wszystkich grupach wiekowych spożywanie alkoholu było najczęściej wynikiem własnej inicjatywy. W ten sposób odpowiedziało 91,7% uczniów szkół podstawowych, 76,3% gimnazjalistów oraz 82% uczniów szkół ponadgimnazjalnych mających kontakt z alkoholem. Ponadto młode osoby były namawiane do spożycia alkoholu przez znajomych (8,3% uczniów szkół podstawowych, 22% gimnazjalistów oraz 18% uczniów szkół ponadgimnazjalnych). 1,7% gimnazjalistów, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem, przyznało, że namówił ich do tego członek rodziny. Kolejne pytanie dotyczyło upojenia alkoholowego. Picie w znacznych ilościach prowadzić może do uszczerbku zdrowia oraz nagannych zachowań, zaburzających porządek publiczny. Zapytano uczniów, czy zdarzyło się im kiedykolwiek upić (stracić kontrolę nad swoim zachowaniem). Wśród uczniów szkół podstawowych, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem, 8,3% uczniów odpowiedziało twierdząco na to pytanie. Wśród gimnazjalistów, którzy deklarowali wcześniej spożycie alkoholu 62,7% uczniów nie miała tego typu doświadczeń, 27,1% gimnazjalistów – upiło się tylko raz, a 10,2% gimnazjalistów upiło się 2-9 razy. Wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy deklarowali wcześniej spożycie alkoholu, 54,1% uczniów nie miało tego typu doświadczeń, 19,7% uczniów upiło się tylko raz, 24,6% uczniów – kilka razy, zaś 1,6% uczniów upiło się 10 lub więcej razy. Podsumowując 1,4% uczniów szkół podstawowych, 24,4% gimnazjalistów oraz 41,8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych przynajmniej raz w życiu upiło się, tracąc kontrolę nad własnym zachowaniem (procenty dotyczą wszystkich badanych uczniów, a nie tylko tych, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem.). W badaniu ESPAD z 2011 roku uwzględniono dwa poziomy nadmiernego spożycia napojów alkoholowych: przekroczenie progu nietrzeźwości oraz silne upicie się (wypicie tyle, żeby zataczać się, bełkotać, nie pamiętać, co się działo). Do przekroczenia progu nietrzeźwości chociaż raz w życiu przyznało się 48,6% gimnazjalistów oraz 70,3% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, zaś do silnego upicia się chociaż raz w życiu przyznało się 44,5% gimnazjalistów oraz 65,7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wyniki uzyskane w naszym badaniu wskazują na niższy odsetek uczniów, którzy posiadali tego typu doświadczenia. Rodzina odgrywa istotną rolę w wychowywaniu młodego pokolenia. Rodzice mogą mieć decydujący wpływ na podejmowanie doświadczeń z substancjami psychoaktywnymi przez ich dzieci, dlatego też ta kwestia została poruszona w badaniach. Uczniowie udzielali odpowiedzi na pytanie o reakcję rodziców w sytuacji, gdy wrócili do domu pod wpływem alkoholu. Połowa uczniów szkół gimnazjalnych oraz prawie jedna trzecia uczniów szkół ponadgimnazjalnych

nie doświadczyła takiej sytuacji. W sytuacji, kiedy rodzice rozpoznają stan upojenia alkoholowego u dzieci, czasami reagują gniewem. Niepokojący wydaje się jednak znaczny odsetek sytuacji, w których rodzice nie zorientowali się, że ich dzieci znajdują się pod wpływem alkoholu (37,3% gimnazjalistów i 41,7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych).

II. RYNEK ALKOHOLOWY W LATACH 2012-2013:

Stan na 31.10.2013 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		do 4,5% oraz piwo		od 4,5% do 18% bez piwa		powyżej 18%	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Punkty sprzedaży (detal, gastronomia)	68	68	68	67	58	58	53	56
Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży	290	290	290	295	340	340	373	353

W roku 2013 wydano 54 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (stan na 31.10.2013r.), w tym:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży 47
- do spożycia w miejscu sprzedaży 7

W roku 2013 wydano 21 zezwoleń jednorazowych.

III. STRUKTURA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Działania Funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Grodkowie w okresie od 2012 r. do 30 czerwca 2013 r.:

Ogółem wszystkie wykroczenia – 434, z tego:

- zakłócanie spokoju publicznego pod działaniem alkoholu – 85,
- kierowanie pojazdami po użyciu alkoholu – 25,
- spożywanie alkoholu w miejscach publicznych - 324.

Ponadto funkcjonariusze Komisariatu Policji w Grodkowie w wyżej wymienionym okresie:

- zatrzymali 138 nietrzeźwych użytkowników dróg publicznych, zarówno pojazdami mechanicznymi, jak również rowerami,
- zatrzymali administracyjnie celem wytrzeźwienia w PDOZ Komendy Powiatowej Policji w Brzegu – 165 osób, w tym i interwencji domowych jak również z interwencji publicznych,
- nietrzeźwych nieletnich ujawniono – 6, którzy po sporządzeniu dokumentacji zostali przewiezieni do domu bądź od razu przekazani pod opiekę rodziców.

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Grodkowie na bieżąco dokonują kontroli na wszystkich zmianach a w szczególności w porze wieczorowo-nocnej miejsca zgromadzenia się młodzieży oraz osób dorosłych, gdzie mógł być spożywany alkohol, gdzie może być zakłócany spokój i porządek publicznych, gdzie są łamane normy prawne w celu eliminowania takich negatywnych zjawisk, poprawiając tym samym stan bezpieczeństwa w gminie Grodków. Ponadto kładzie się główny nacisk na problem rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w różnym stadium zaawansowania. Dzielnicy odwiedzają rodziny, w których występuje problem alkoholowy, mobilizując m.in. do poprawy poprzez uświadamianie konsekwencji prawnych.

2. Ośrodek Pomocy Społecznej:

W 2012 roku:

- ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej – 513,
- liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej, objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny – 90,
- liczba dzieci korzystających z obiadów w szkołach opłaconych przez OPS – 69.

W I półroczu 2013 roku:

- ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej – 442,
- liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej, objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny – 78,
- liczba dzieci korzystających z obiadów w szkołach opłaconych przez OPS – 48.

IV. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I NAPRAWCZEJ.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest organem kolegialnym, na którym spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do zmotywowania osoby uzależnionej od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu. Zgodnie z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego dotyczy osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Oznacza to, że sam fakt uzależnienia od alkoholu nie może stanowić samoistnej podstawy do zobowiązania danej osoby do podjęcia leczenia odwykowego, lecz towarzyszyć muszą temu także określone negatywne zachowania w sferze społecznej. O zastosowaniu ww. procedury wobec osoby uzależnionej stanowi sąd rejonowy, właściwy dla miejsca jej zamieszkania lub przebywania, na wniosek właściwej terytorialnie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub prokuratora.

W roku 2013 do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 75 wniosków dotyczących objęcia leczeniem odwykowym, / stan na 31.10.2013 r./ Do Sądu Rodzinnego w Nysie skierowano 13 spraw celem zobowiązania do leczenia odwykowego. Do dnia 31.10.2013 r. wysłano 369 wezwań do osób, które miały zgłosić się na posiedzenie Gminnej Komisji. W stosunku do 105 osób przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego. Natomiast z 48 osobami - świadkami, osobami współuzależnionymi przeprowadzono rozmowy na temat leczenia osoby nadużywającej alkoholu, jako najbliższego członka rodziny.

W Grodkowie działa Poradnia Terapii Uzależnień mieszcząca się w Grodkowie przy ul. Słowackiego 5. Poradnia jest czynna w poniedziałki, środy i czwartki i piątki. W Poradni przyjmuje dwóch terapeutów. W Poradni oprócz terapii z osobami uzależnionymi, prowadzone są zajęcia z osobami współuzależnionymi oraz z Dorosłymi Dziećmi Alkoholików.

Ponadto funkcjonuje Punkt Konsultacyjno- Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie z siedzibą w Grodkowie przy ul. Elsnera 15., który czynny jest w każdy wtorek przez dwie godziny. Pomocą są objęte przede wszystkim osoby, które nie radzą sobie same z pokonaniem problemów i potrzebują poradnictwa, wsparcia, motywacji do działania. Oferta Punktu nie ogranicza się jedynie do osób dotkniętych przemocą domową, problemem alkoholowym. Zgłaszają się również osoby, które borykają się z innymi trudnościami, jak opiekuńczo-wychowawcze, zawiłymi sprawami administracyjno-prawnymi, uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Podejmowane działania mają zazwyczaj formę długofalową.

Formy udzielanej pomocy w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym w okresie od 2 stycznia do 31 października 2013 r.:

- 1) ilość zarejestrowanych osób – 84,
- 2) ilość zanotowanych i załatwionych spraw – 216, w tym m.in.:
 - a) ilość spraw związanych z nadużywaniem alkoholu – 99,

- b) ilość spraw związanych z przemocą – 44,
- c) ilość osób skierowanych do schroniska dla matki z dzieckiem – 1,
- d) ilość wniosków o alimenty – 41,
- e) ilość spraw związanych z eksmisją – 3,
- f) ilość spraw o rozwód – 17,
- g) ilość spraw związanych z problemem alkoholowym – 63,
- h) ilość porad dot. problemów opiekuńczo-wychowawczych – 216
- i) ilość spraw związanych z nadużywaniem środków odurzających – 0.
- j) ilość porad prawnych, motywacyjnych, socjalnych – 216.

W Grodkowie, w budynku przy ul. Elsnera 15 w każdą środę działa także Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla młodzieży, w którym przyjmuje psycholog, terapeuta uzależnień. Zadaniem jego jest motywowanie do zmiany postaw i zachowań dotyczących picia alkoholu lub zażywania substancji psychoaktywnych wśród młodych ludzi, informowanie na temat możliwości podjęcia leczenia w sytuacjach, które tego wymagają, udzielania informacji i wsparcia członkom rodzin osób eksperymentujących lub uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, prowadzenia profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej, udzielenia porad i konsultacji terapeutycznych, rozpoznawania i udzielania porad w sprawie innych zagrożeń i patologii.

Jednym z zasobów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych jest Stowarzyszenie abstynenckie "NOWE ŻYCIE" oraz grupa samopomocowa "AA". We wtorki oraz w czwartki organizowane są otwarte spotkania oraz mitingi dla osób uzależnionych.

Bardzo ważną formą umożliwiającą działalność profilaktyczno-terapeutyczną są placówki wsparcia dziennego – świetlice dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Na terenie naszej gminy jest 6 świetlic, w tym: w Grodkowie przy PSP nr 3, w Publicznych Szkołach Podstawowych w Lipowej, Jędrzejowie, Kopicach, Kolnicy i Gnojeń. Rekrutację dzieci do świetlic dokonują wychowawcy prowadzący zajęcia w świetlicy. Zadaniem świetlicy jest m.in. organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi, itp.).

Ważnym wsparciem dla prowadzenia działalności profilaktycznej i naprawczej jest Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grodkowie. W placówce tej pracuje zespół specjalistów, u których można uzyskać pomoc psychologiczną i pedagogiczną.

Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się m.in. udzielaniem pomocy osobom samotnie gospodarującym jak i rodzinom. Pomoc jest udzielana w formie finansowej, tj. wszelkiego rodzaju świadczenia, jak i pozafinansowej – praca socjalna. Pomoc pieniężna udzielana jest, gdy spełnione jest kryterium dochodowe oraz występują przesłanki m.in. choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, bezrobocie.

Policja jest instytucją prowadzącą procedurę „Niebieskiej Karty”. Przeprowadza postępowanie przygotowawcze w sprawach o ściganie za czyny kwalifikowane jako znęcanie się fizyczne i moralne. Funkcjonariusze policji zwracają szczególną uwagę na sprzedaż i spożywanie alkoholu nieletnim, oraz spożywanie napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

Straż Miejska realizuje m.in. zadania związane z ochroną porządku publicznego np. w zakresie karania mandatem za picie alkoholu w miejscach publicznych.

Bardzo ważną rolę w ramach urozmaicenia czasu wolnego dzieciom, młodzieży i dorosłym odgrywają także organizacje pozarządowe, które realizując zadania na rzecz społeczności naszej gminy uatrakcyjniają czas wolny naszym mieszkańcom.

V. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH na ROK 2014.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Dofinansowanie do szkolenia osobom, które pomagają uzależnionym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy domowej.
2. Dofinansowanie do zajęć związanych z psychoterapią osób uzależnionych.
3. Dofinansowanie do prawidłowego funkcjonowania placówek wsparcia dziennego – świetlic, Punktów Konsultacyjno-Informacyjnych oraz grup samopomocowych.
4. Przeprowadzenie i finansowanie programu terapii uzależnienia od alkoholu wśród osadzonych w zakładzie karnym.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Zwiększenie dostępności do pomocy psychospołecznej i prawnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, a w szczególności dla osób doznających i stosujących przemoc poprzez prowadzenie poradnictwa prawnego w postaci Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego.
2. Zwiększenie kompetencji przedstawicieli służb w obszarze ochrony przed przemocą poprzez organizowanie szkoleń, narad, konferencji nt. procedury „Niebieskiej Karty” i zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Wnioskowanie do sądu w sprawie o zastosowanie leczenia odwykowego.
4. Współpraca różnych służb i środowisk w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie.
5. Tworzenie i finansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego – świetlic dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
6. Finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym, w placówkach wsparcia dziennego -świetlicach oraz prowadzących zajęcia profilaktyczne z młodzieżą.
7. Finansowanie posiłków i innych form dożywiania dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
8. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych.
9. Organizacja szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem alkoholowym a także w systemie przeciwdziałania przemocy.
10. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno Pedagogiczną, Policją, sądem, kuratorami, szkołami, organizacjami pozarządowymi w sprawach uzależnienia oraz przemocy w rodzinie.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i psychologów.
3. Organizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych (dotacja).

4. Prowadzenie i finansowanie edukacji publicznej na temat profilaktyki uzależnień poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.
5. Finansowanie zatrudnienia pracowników prowadzących zajęcia sportowe w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.
6. Prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży (dotacja).
7. Finansowanie zatrudnienia pracownika w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla młodzieży.
8. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
9. Prowadzenie edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.
10. Zakup i dystrybucja wśród różnych adresatów materiałów edukacyjnych: broszur, plakatów, czasopism, ulotek i innych przedmiotów o charakterze profilaktycznym.
11. Przekazywanie poprzez media informacji na temat prowadzonych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnienia oraz przemocy w rodzinie.
12. Finansowanie badań społecznych, sondaży, diagnoz i ekspertyz.
13. Wspieranie inicjatyw podejmowanych w zakresie promocji zdrowego trybu życia i organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży i dorosłych.
14. Doposażenie miejsc do prowadzenia zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.
15. Organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz dorosłych propagująca ideę trzeźwego oraz zdrowego stylu życia poprzez imprezy o charakterze: - edukacyjnym, artystycznym, sportowym, np. festyny, konkursy, wycieczki i inne.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z Poradnią Odwykową, grupami samopomocowymi, grupami młodzieżowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie działań wspierających profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Wsparcie organizacji i instytucji podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, profilaktyki zdrowotnej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji, zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Podejmowanie czynności kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz działań interwencyjnych w przypadkach łamania przepisów ustawy.
2. Sporządzanie opinii w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku przewidzianym przez ustawę.

4. Finansowanie badań wydawanych przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

VI. PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE ORAZ ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMU.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Komisariat Policji.
4. Centrum Psychologii Zdrowia DORMED – oddział w Grodkowie.
5. Szkoły.
6. Organizacje pozarządowe.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Środki na realizację niniejszego Programu pochodzą z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.